

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
 Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Umetnost lenarjenja

»Naše spočite jutranje oči vidijo drugače kot utrujene večerne«. (John Steinbeck)

V življenju so trenutki, ko se nam zazdi, da sta nas izdala telo in duh, trenutki — ure, dnevi, tedni — ko nam odpove misel, se poskrijejo ideje, zapustijo nas celo telesne moči. Kar je za nas, sodobne ljudi, tragedija, je za vzhodnjaška ljudstva modrost, ki jo je treba spoštovati. Notranji kompas nam namreč nezmotljivo pokaže pot, in če pravilnost njegovega delovanja še tako preverjamo in ga obračamo po svoje, tokrat vodi v lenarjenje, zahteva, da si vzamemo čas.

Te blažene nedejavnosti se lahko učimo od otrok in živali. Otroci tudi v mirovanju daje vtis delovanja. Ure in ure lahko prečepi ob drobnem hrošču, opazuje pisanega metulja, se zatopi v delo mravelj na mravljišču. Tudi žival, čeprav udobno zleknjena, bo z enim očesom ves čas budno spremljala dogajanje okrog sebe, le da je to ne bo niti malo vznemirjalo. Samo odrasli takoj obsodimo za lenarjenje vse, kar naredimo brez naglice in z užitek.

Nekako smo se navadili le nedelj in počitnic kot tistega časa, ko je dovoljeno malce izpreči. Poskusimo torej izkoristiti te poletne, počitku dodeljene dni, malce drugače. Naj jih ne zaznamujejo le dopust v službi, odhod na morje, kakšno potovanje, prebran roman. Tudi v za nas brezdelnih trenutkih moramo vedeti, zakaj nekaj delamo, ob slučajnostih ne smemo pozabiti na bistveno. Prav to je čas, ko lahko sežemo najgloblje, ko z ljubeznijo, predanostjo in spoznavanjem lahko odkrijemo in posvojimo prej tuje ljudi, stvari, dele narave, koščke tujih dežel in spoznamo sebe. Pisatelj Hesse v svojih esejih zapiše, da je treba znati gledati, iskati, potovati. »Ni potrebno videti vsega in vsega spoznati, kajti dežela, ki si jo pridobil z gorečnostjo in ljubeznijo, ti bo darovala vsako svojo livado in vsako skalo, ob kateri se boš odpočil, razkrila ti bo vse svoje skrivnosti in te nahranila z močmi, ki jih drugim ne bo naklonila.«

Te moči ostanejo, ko so počitnice in brezdelni dnevi že davno le spomin in smo spet vrženi v neizprosno vrtnico dela in skrbi. Ostanejo, če znamo prislusniti sebi ter ubogati kompas v nas, pa naj nas vodi za druge še tako čudne kraje in sili v še tako čudna početja in občudovanja.

Postati moramo takšni umetniki, da se brez slabe vesti počutimo milijonarje časa. In prav počitnice so izziv, ki vsakemu ponuja drugačne izbire, odločitve in spoznanja.

Katarina Mahnič

Grungle ali...

Dober del današnje mladine, ki podleže stalno menjajoči se modi, kar je znak šibkosti, dobiva posebne oznake: od hippijev do današnjih grungle. Slednji se »razlikujejo« po posebnih oblekah in pričeskah.

Danes so torej na vrsti grungle.

Ta beseda izhaja iz ameriškega žargona in pomeni umazano ali pa tudi pomendrana obleka. Modni kreatorji so si celo izposodili to besedo za novo modo: razcefrane kratke hlače, širok jopič. Enako je s srajco, po možnosti je zakrpana ali kar raztrgana.

Za mladino je važno to, da stane malo, modna »kreacija« pa je kar draga, čeravno je ne bo nihče kupil.

Moda je nastala v Ameriki, točneje rečeno v Seattleju ob Tihem oceanu, na meji s Kanado, v Italijo je prišla lansko leto.

Zastavlja se nam vprašanje: takih mod se oklepa značajna mladina? Taka mladina ki nosi v sebi neki ideal? Dvom je seveda upravičen.

Protest s trenutno modo ni noben resen protest. Muhe enodnevnice kmalu izginejo.

Protesti so učinkoviti s pozitivnimi dejanji, ne pa z obleko ali pričesko.

Nadvse zaskrbljujoče vprašanje

Kadar pomislimo na tragedijo beguncev, gre vsa naša skrb na gmotno podporo. To je vsekakor v redu, saj so prispevki potrebni in še kako! Popolnoma pa prezremo drugo, prav tako nadvse važno plat — predvsem ko gre za mladino ali otroke — namreč vzgojo za življenje. Razne ustanove so sprejele na stotine teh otrok, nekateri so brez staršev. Kaj bo z njimi, ko bodo dorasli?

Ali je pretirana srčb, boljše rečeno zaskrbljenost, da bodo postali novi »Palestinci« med nami, ki bodo žive-li za osvetlo ali maščevanje?

Koliko si prizadevamo, da ne bo prišlo do tega?

V Italiji so podpisali sporazum o ceni dela

Pretekli teden je prinesel Italiji dogovor o takoimenovani ceni dela, pravzaprav o ceni delovne sile, ki je dolgo povzročal skrbi vladi, sindikatom in gospodarjem. Vsem je bilo znano, da so italijanski industrijski proizvajalci dragi med drugim tudi zato, ker je italijanski delavec drag. Ni sicer drag, ker bi preveč zaslužil, toda zato, ker država preveč jemlje. Čim se poveča plača, se poveča tudi zalogaj države, in sicer na škodo delavca in delodajalca. Zaradi tega so italijanski proizvajalci skoro redno dražji od ostalih v Evropi, zato tudi manj konkurenčni tako doma kot v tujini. Za toliko manjši je izvoz in škoda je takoj očitna v žepih delodajalcev in delavcev, država pa je revnejša. To se je nabralo v preteklih desetletjih, ko ni pravzaprav nihče vedel, kdo pije in kdo plača. Po malem smo plačali vsi in bili vsi nezadovoljni, vlada pa je bila šibka tako navzven kot navznoter. Sprememba je bila nujna in o njej so začeli govoriti že pred dvema letoma, pogajanja pa so se prav začela šele pred poldrugim mesecem. Kriza, v katero je zabredla država zaradi vse večje zadolžitve in industrija zaradi nekonkurenčnosti, je pogajanja pospešila in vsi so postali nekoliko popustljivi, da so le hitro prišli do rezultatov.

Sprememba, ki jo predvideva sporazum, je velika in zadeva delovne pogodbe in plače pa še marsikaj drugega zraven. Na prvi pogled se zdi prava revolucija in prav čudno izgleda, da je šel mimo brez večjih pretresov. Odpadli so namreč vsi avtomatizmi povezani z naraščanjem draginje, plače se bodo odslej lahko dvigale le v zvezi z inflacijo, ki bo programirana, delovne pogodbe bo-

do trajale 4 leta, dopolnilne pogodbe bodo možne samo, če bodo podjetja imela zaslužek, to se pravi, če bo kaj deliti itd. Vprašanje je seveda, kakšen je dejanski pomen dogovorov in kakšni so tajni dogovori, predvsem pa ali obstaja volja, da jih tudi uresničijo, ali pa bodo morda ostali na papirju? Vse skupaj se zdi sumljivo, ker so sindikati tako naglo pristali na norme, ki pravzaprav močno omejujejo oblast sindikatov. Med drugim je predvideno, da bo sindikalno zastopstvo enotno in da ne bo mogoče voditi ločenih pogajanj. Plače se bodo odslej preverjale vsaki dve leti, ostalo pa bo prišlo na rešeto vsaka štiri leta. Če ne drugega, bo ta sporazum gotovo omejil negativne posledice sedanjega slabega stanja, ki je grozilo, da bo vse pahnilo v še slabšo krizo, iz katere bi ne bilo izhoda. Večji red bo tudi prispeval k ustvarjanju novih delovnih mest, kar bo navsezadnje prav prišlo mladim, ki so že tako in tako zapostavljeni. Tudi to bo dober učinek, če bo seveda vsa stvar stekla.

Tretji tv program o msgr. Jakobu Ukmarju

V maju 1992. leta je izšla v zbirki »Civiltà della memoria«, ki jo urejuje Guido Botteri, knjiga o msgr. Jakobu Ukmarju, prof. Alojza Rebule. Knjiga je imela velik uspeh.

V tej zbirki je izšlo dosedaj 10 knjig, o msgr. Ukmarju je šesta.

Deželni tv program je pripravil posebno ikonografsko oddajo o nekaterih obravnavanih osebnostih. Oddaja traja 10 minut in nosi naslov NE TV Magazine. Biografija o msgr. Ukmarju v slikah bo na sporedu v soboto, 17. t.m., ob 15.15.

Pripravimo novo!

Slovenska skupnost bo sicer poglabljeno ocenjevala volilne izide in razpravljala o volilnih reformah in perspektivah manjšinskega političnega nastopanja v ponedeljek, 12. julija, vendar že sedaj ugotovlja, da sta poslanska zbornica in senat odobrila besedili volilne reforme za parlament, ki nikakor ne moreta zadovoljiti slovenske manjšine. Pri nadaljnji obravnavi v drugi veji parlamenta bodo potrebni koreniti popravki. Določila o okrožjih, ki naj upoštevajo prisotnost manjšin, ki jih je pomagal oblikovati tudi slovenski senator DSL D. Bratina, so sicer pomembna, vendar ne dajejo zagotovil glede temeljne zahteve, ki jo postavlja manjšina, in sicer zahteve po zajamčenem zastopstvu. Glede tega vprašanja je bila glavna političnih sil v parlamentu negativno razpoložena in tudi tiste stranke, ki so pokazale razumevanje za potrebe manjšin, niso tega bistvenega elementa demokratične ureditve postavile v ospredje svojega političnega boja za volilne reforme. Izjemo predstavljajo zastopniki manjšinskih strank iz Doline Aoste in Južne Tirolske, ki še od časa Dvodomne parlamentarne komisije za institucionalne reforme dosledno opozarjajo na to vprašanje.

O tem je na zadnji seji razpravljalo deželno tajništvo SSK, ki je ob vsem poraznem zadržanju parlamenta ugotovilo vsaj to pozitivno dejstvo, da je stranka z večmesečnim vztrajnim opozarjanjem na nujnost zajamčenega zastopstva v dobi prehajanja na večinski volilni sistem dosegla pozornost italijanskega političnega sveta. Danes si malokdo upa trditi, da zagotavljanje neposrednega zastopstva manjšin ni pomembno vprašanje, vendar so odgovori na to zahtevo še povsem nezadovoljivi.

Slovenska skupnost je ponovno izrazila hvaležnost parlamentarcem Južnotirolske ljudske stranke in Valdostanske zveze, a tudi oblastem v Republiki Sloveniji, ki so prislusnile pozivom, naj bi nastopile v obrambo pravice Slovencev v Italiji do zastopstva v izvoljenih telesih.

SSK je mnenja, da je treba na to vprašanje opozoriti tudi mednarodno javnost, zato je pozitivno ocenila nastope tržaškega pokrajinskega tajnika Martina Breclja v Strasbourgu.

Na seji, ki jo je vodil deželni tajnik SSK Jevnikar, je bil govor tudi o nujnosti, da bi do srede julija dokončno oblikovali skupni osnutek zaščitnega zakona, glede katerega smo Slovenci že v hudi zamudi. Stranka je besedilo načelno že odobrila in predlagala ostalim komponentam še nekaj tehničnih popravkov.

Kaj je lepšega kakor prijazen nasmeh, zrcalo čistih oči?

Z Jehovci nemogoč vsak pogovor

Sledeče pismo je napisal za italijanski tednik neki Eros de Simone, ki je zapustil oziroma se rešil Jehovcev

»Končno so italijanski škofje izdali posebno noto o sektah, posebej o Jehovcih. Pred časom sem bil pri Jehovcih in po šestih letih udeležbe (pripadanja?) pri tej sekti - po tem, kar sem videl in slišal v tem času, sem popolnoma prepričan, da je ta sekta predvsem pravi in velik socialni problem in ne samo verski. Zato sodelujem sedaj v Centru za raziskave o sektah v Trevisu. Videl sem družine uničene, mrtve, obup zaradi njihovih dogem, ki si jih je izmislila skupina starih ljudi, ki vodijo ves jehovski svet iz Brooklyna.

V teh letih, odkar sem zapustil Jehovce, je prišlo k meni veliko ljudi, ki so me zaprosili za svet, kako postopati s temi družinskimi člani, zaročenci, prijatelji. S tem, da so stopili v to sekto, so se popolnoma spremenili in postali sovražni tuji - sovražijo te in pričakujejo tvoje uničenje samo zato, ker nočeš zapustiti svoje nad tisočletne vere za to prekooceansko organizacijo.

Vesel sem, da so italijanski škofje prišli do ugotovitve, da je nemogoč vsak dialog z Jehovci.

To stalno ponavljam v svojih predavanjih. Govoriti z Jehovcem je kakor govoriti z registrirano kaseto. Bil sem vedno tega mnenja in sedaj opažam, da tudi osebe, ki so bolj podkovane, kakor sem jaz, se strinjajo z mojim gledanjem.

Nas, ki smo zapustili to sekto, Jehovci imenujejo prasce, ki so se vrnili k svojemu bruhanju.

Vesel sem, da zopet molim Kristusa in ne več njihovega boga Jehova, veseli, da se lahko obrnem do Mate-

re božje in ji priporočam zveličanje svojih otrok.

Nedvomno je veliko zaslužno delo, ako pripeljemo Jehovca zopet k Bogu, toda menim, da je Jehovec kakor hipnotizirana oseba. Privedemo ga v realnost le, če mu damo »zaušnico«, a ta »zaušnica« bo prišla prej ali slej prav s strani te sekte.

Zato svetujem vsem škofom, naj organizirajo v svoji škofiji po vseh župnijah centre za pomoč, da lahko zopet pridobijo visoko število vseh tistih, ki so bili nekoč pri Jehovcih. Naš Center je na razpolago za to delo, toda zelo važno je, da škofje strezljivo tiste župnike, ki trdijo, da z Jehovci ni problemov.«

Procesija z Marijinem kipom mimo krajevne šole

Redovnik v ječo

Redovnik, pravzaprav gvardian nekega italijanskega samostana, je postal pred kratkim žrtev te dogodiv-

Praznik Karmelske Matere božje v Sv. Antonu pri Kopru

V nedeljo, 18. julija, bo verska skupnost pri Sv. Antonu pri Kopru slavila svoj tradicionalni praznik Karmelske Matere božje, ali kakor pravijo domačini Karmence. Kdaj se je začelo to praznovanje, nihče ne ve. Prvotno so prihajali iz bližnje in daljne okolice na ta dan na romanje, prespali so vso noč v cerkvi in se tako pripravljali na praznovanje.

Nedeljsko praznovanje bo potekalo po tem redu: ob 18. uri bo sv. maša, ki jo bo daroval g. Franc Vončina, tržaški škofov vikar. Sledila bo procesija po običajni poti s kipom Matere božje, ki jo po stari navadi nosijo dekleta. Sodelovala bo krajevna godba.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Sv. Olga Kijevska

11. julija

Ruska pravoslavna Cerkev časti 796 narodnih svetnikov. Številne ruske svetnike (okrog 30), posebno menihne in mučence, ki so živeli do konca 14. stoletja, ko še razkol v ruski Cerkvi ni bil zaveden, časti tudi katoliška Cerkev. Med najbolj znanimi so: Olga, kijevska kneginja, Vladimir, krstitelj Rusije (10. stol.), menih Antonij in Teodozij, ustanovitelj pečerskega samostana v Kijevu (11. stol.), mučenca Boris in Gleb (11. stol.) ter sv. Sergij Radoneški (1314-1392).

S tem pa ni rečeno, da ne bo katoliška Cerkev v prihodnosti priznala še drugih ruskih svetnikov.

God svete Olge je po naših kalendarjih 11. julija. Leta 903 se je Olga poročila s knezom Igorjem in je po

njegovi nasilni smrti prevzela vodstvo države v imenu mladoletnega sina Svjatoslava. Želela je utrditi državo z nepristransko pravičnostjo. Spoznala je obenem, da ji more k izboljšanju nraavnosti in reda največ pomagati krščanska vera. Kje in kdaj je bila krščena, ni znano. S svojimi dobrimi deli in pravično vladavo si je pridobila tolikšen ugled, da je zanesljivo utrjevala krščanstvo pot med ljudstvo in najplemenitejše veljake. Leta 962 je sinu izročila vladavo, a je pogumno in modro nadaljevala s svojim apostolatom in dosegla zadoščenje, da je vsaj njen vnuk Vladimir vzljubil krščansko vero in ji pozneje pripomogel do zmage. Olga tega ni čakala. Umrla je 11. julija 969. Vladimirjev god je 15. julija.

I.Šk.

Medijska miselnost

Pri neki uri so se moji dijaki začeli brihtati. Najprej sem mislil, da imam pred seboj palčke s Sneguljčico, potem pa sem se le zresnil in še preden sem prišel k sebi, po krepkem šoku je zazvonilo. Šlo je za zelo preprosto vprašanje, ki pa ni bilo provokativno, ampak zvedavo, polno neke otroške (ne otročje!) zvedavosti in se je glasilo: »Ali vi verujete v drakulo?« Podzavestno, še preden sem se zavedal vprašanja, sem se spomnil dogodka, ki sem ga doživel v Benetkah, ko sem po nekem seminarju sedel na klopci ob kanalu in gledal pluskanje morja. Tedaj mi je znani slovenski filmski delavec ponovno zatrjeval, da vse tiste grozljivke in srhljivke, ki jih gledamo v filmih niso samo (!) plod fantazije, pač pa imajo v ozadju tudi delček resnice, ki velikokrat le ni tako majhen. Sam nikoli nisem posebej proučeval tematike teh filmov in me niti niso zanimali. Ko pa mi je tako »strokovna oseba« to zatrjevala, sem si vzel čas in si res temeljito ogledal nekaj filmov s to tematiko.

Najprej vprašanje: »Kaj nekomu pomeni pojem vera - verovati v nekaj? Verujem v Boga. Verjamem v poštenost tega in tega, čeprav vem, da je v svoji notranjosti prava baraba!« Med pojmom vera, biti veren in verjeti v nekaj je veliko razlik, ki bi vsaj povprečnemu človeku morale biti razumljive... Sicer pa v kaj vse verujemo in kaj vse verjamemo, o vsem tem bi lahko na široko pisali in razpravljali...

Priznam, da sam nisem verjel, še manj pa pričakoval vprašanja o resničnosti obstoja takšnih in drugačnih iznakaženih fantazijskih in fantastičnih bitij, s katerimi nas televizija dnevno obsipava. To je plod sreče, ali pa pogube MEDIJSKE MISELNOSTI.

Ta miselnost se je vsrkala v vse gledalce televizije kot tudi filma. Zapažena je pri nekaterih v večji, pri drugih pa v manjši meri. Običajno se vidi v tem vsakodnevem drobci. Pogled na življenje, na tisto vsakdanje življenje, se je izredno spremenilo. Gledamo ga običajno »po medijsko«. Odpisali, ali celo izklopili smo svojo presojo in se vtopili v miselnost, s katero nas dan za dnem bombardirajo mediji. Vse to doživ-

ljamo postopoma - s časom. Najpogosteje se medijska miselnost pretihotapi v našo normalno miselnost skozi gledanje televizije, ko jo gledamo za razvedrilo. Običajno smo izredno utrujeni in tedaj se zlekemo v naslanjač in se prepustimo televizijski sliki. Tako, »za zabavo in za razvedrilo«, vstopa najlažje v nas medijska miselnost, ko sami nekritično sprejemamo to, kar prihaja pred nas po televiziji, mediju zvoka in slike.

Ta pojav je izredno nevaren za družino. V takem okolju in pod takim medijskim pritiskom zvoka in slike na televiziji postajamo navadne lutke, ljudje brez osebne kritične presoje in kritičnega duha, ki je posebej potreben nam vsem, tu v tem okolju. Istočasno dobimo tudi odgovor: »Zakaj nekateri liderji (voditelji), takšni ali drugačni, tako hitro zagrabijo in so tako popularni, ko se jih podzavestno oklene kar lepo število ljudi, saj jih mimogrede pritegnejo in osvojijo, kot so se jastrebovi kremplji oklenili ulovljenega plena.

Naš pogled na življenje »po medijsko« in včasih tudi naša malomarnost imata pri vsakem izmed nas neverjeten vpliv. Polni omahljivosti pademo mimogrede v naročje te ali one organizacije, ideologije, ali pa celo podležemo sumljivemu okolju.

O vsem tem bi morali več govoriti, kot tudi biti pripravljeni na iskren pogovor, kaj naj bi na televiziji gledali, kdaj in tudi kdo. Znano je, da otroci, ki so največje žrtve televizije, lahko dobesedno podivjajo. To je razumljivo, saj jim manjka najprej dejavna ljubezen družine in staršev, kot tudi njim primerni živi, ne medijski, doživljaji, najprej doma; saj na nas deluje na milijone informacij slike in zvoka, obarvanih z najrazličnejšimi reklamami. Postajamo nervozni, nezadovoljni in naveličani sami s sabo. Izgubili smo lastno osebnost - identiteto, nismo več sposobni zavzeti osebna stališča in do vsega smo apatični in zdoščaseni.

Ob vsem tem, naj bi več razmišljali o smislu življenja, ki ga živimo, istočasno pa moramo v naš vsakdan vnesti tudi primerno distanco do medijskega sveta.

Ambrož Kodolja

Kaj pišejo drugi

New age

New age - nova doba, zelo pogosto beremo ta izraz. Celo vsakodnevna jutranja glasbena oddaja na tržaški radijski postaji je tako naslovljena. Toda v ožjem pomenu besede označuje »new age« kulturna ali tudi duhovna gibanja, v glavnem vzhodnega izvora, katerim je skupno zavračanje racionalistične, znanstveno-tehnološke paradigme, na kateri sloni sodobna zahodno-evropska civilizacija.

New age se zavzema za novo pojmovanje sveta in življenja, katerega nosilni stebri bi bili: 1) sinteza telesnih in duševnih lastnosti; 2) neosebno pojmovanje Boga (bog = vesoljna energija); 3) človek odrešenik samega sebe; 4) reinkarnacija; 5) poudarjanje »svetega«, a v tostranskem smislu; 6) povratek k naravnemu življenju; 7) religiozni sinkretizem.

O pojavu, ki ga na splošno označujemo z izrazom New age, je danes v tisku (tudi katoliškem) brati čedalje več. Nova verska gibanja danes iz bogatih držav zahodne Evrope in Amerike prodirajo tudi v Latinsko Ameriko, zadnja leta pa še posebno v Vzhodno Evropo. O tem piše zadnja lanska številka zbornika L'altra Europa (1992,6), v kateri med drugim beremo, da šteje združena cerkev »Moon« samo v Rusiji že okoli 5000 članov.

Nedavno je pri koprskem Ognjišču (1992) izšla knjiga z naslovom New age in krščanstvo. Njena avto-

rica je Alenka Goljevšček, profesorica filozofije in psihologije, znana tudi kot raziskovalka mita v slovenski ljudski pesmi. V svojem preglednem, z informacijami bogatem delu nas seznanja s temelji nove religioznosti, ki se širi po Evropi in Ameriki, ter z njenimi pojavnimi oblikami. Vodi nas od gnoze preko teozofije, antropozofije, okultnih ved do nekaterih dvoumnih oblik feminizma in ekologije. Pri tem poudarja, da se nove oblike duhovnosti rojevajo iz globoko občutene potrebe po religiozni razsežnosti, ki so jo »razsvetljena stoletja« povsem zanemarila. Tako se na pragu leta 2000 uresničuje to, kar je že pred časom ugotovil pisatelj André Malraux: »Osnovno vprašanje konca stoletja bo religiozno vprašanje.«

Knjiga New age in krščanstvo je zanimiva iz več razlogov. Prvi je v njeni informacijski dragocenosti in preglednosti. Drugič pa zato, ker nas spodbuja, da se ob njej zamislimo ob vprašanju, zakaj se žeja po duhovnem, prisotna posebno med mladimi, ne usmeri močnejše v krščansko Cerkev. Vse statistike namreč potrjujejo, da vernost med mladimi raste, a istočasno se upadanje števila vernikov v Cerkvi nadaljuje. Događa se torej nekaj nenavadnega in protislovnega. Odgovor na izzive nove religioznosti pa ni lahek. Posebno zato ne, ker bi golo obsojanje in odklanjanje, kakor nas uči preteklost, ne dosegli svojega cilja.

T.S.

ščine. Prijatelj (to besedo bi lahko dali v narekovaj) je prosil patra gvardiana, naj mu shrani za nekaj časa v svoji celici dragocena slike precejšnje vrednosti. V resnici, kakor se je potem odkrilo, so bile ukradene, a prijatelj mu je to podrobno zatajil.

Policija je prišla na sled tem slikam in takoj aretirala redovnika. Tako, tebi nič meni nič, je moral kar iz meniške celice v celico zapora, brez usmiljenja.

Presenečen, ponižan, poln strahu je preživel noč med zlikovci.

Sodnik ga je neusmiljeno zasliševal, ker je pač moral priti stvari do kraja. Ni pa upošteval, kakšnega osumljenca ima pred sabo. Hotel je spoznati delovanje organizacije, osebe, vključene v to afero.

Kmalu so redovnika spustili na svobodo, da se je lahko vrnil v samostan, toda ta preizkušnja je zapustila v njem težke posledice, da se je umaknil iz samostana in se pridružil škofijskim duhovnikom.

Redovnik je diplomiral in poučuje v šoli, ni pa si znal razložiti neusmiljenosti človeške pravice. Pravzaprav so se mu sodniki zasmilili. Do človeka, ki je izkoristil njegovo prijateljstvo, ni hranil nikakršnega sovraštva, kakor tudi ne do sodnika zasliševalca. Niti ne taktirat, ko so sodnika zaprli zaradi povezave z mafijo. V časopisu je bral, da je bil tisti sodnik neusmiljen z dobrimi, razumljiv s pokvarjenci.

Dejstvo, da je bil sodnik v zaporu, mu ni prineslo nobenega zadoščenja. Pater je bil kasneje oproščen, saj ni bilo v njem nobene krivde.

Te vrstice nočejo obsojati nikogar; želijo le poudariti, da smo vsi dolžni iskati resnico: sodniki in preprosti ljudje.

Prijateljstvo pa je sveta stvar, ki je ne sme nihče izkoriščati.

Tiskovno poročilo Sveta slovenskih organizacij v Trstu, petek 2. julija 1993

V petek, 2. julija, se je na sedežu v Trstu sestala novoizvoljena izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij (SSO), ki ga je sklicala predsednica Marija Ferletič, izvoljena na zadnjem občnem zboru v Devinu. Skupno s člani izvršnega odbora so se seje udeležili tudi predstavniki nadzornega odbora.

Na dnevnem redu prve seje je bilo več točk, med temi kot prva porazdelitev funkcij v novem odboru. Za podpredsednike so bili izvoljeni trije predstavniki za posamezne pokrajine in sicer Marij Maver, (Trst), Damjan Paulin (Gorica) in Riccardo Rutar (Videm). Tajnik je postal Andrej Bratuž, blagajnik pa Franka Žgavec. Na prihodnji seji bodo porazdeljene še nekatere druge funkcije za posamezne odbornike.

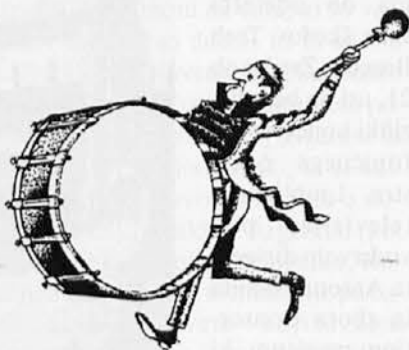
Na seji je bilo nadalje govora o nekaterih bistvenih vprašanjih, ki zadevajo našo manjšino; posebno v tem trenutku, ko smo Slovenci po zadnjih volitvah močno izgubili svoje samostojno politično predstavništvo, obenem pa tudi splošne razmere v odnosu do manjšine ne kažejo nič dobrega. V tem oziru bo med glavnimi problemi tudi skupni osnutek zaščitnega zakona, ki ga bo treba predložiti parlamentu. SSO je tudi opozoril nove izvoljene oblasti v obeh pokrajinah na slovensko problematiko.

Prav tako so važni odnosi z drugo krovno organizacijo, s katero se bo sodelovanje nadaljevalo. Res je prišlo na občnem zboru do kritičnih ocen in pripomb (tako v predsedniškem poročilu kot v posameznih posegih), vendar pa to ne bo oviralo nadaljnjega skupnega dela in pobud.

Za SSO predstavljajo odnosi z matično domovino in konkretno z odgovornimi oblastmi Republike

Slovenije pomemben dejavnik v dialogu matica-manjšina. Z vzpostavitvijo demokratičnega in pluralističnega družbenega reda v Sloveniji so se zato tudi osnovali novi enakopravni odnosi z manjšinskimi predstavništvimi, in tako omogočili objektivno in stvarno sodelovanje.

Berite tudi katoliški GLAS

Zakaj se sami zapostavljamo?

Zakaj se sami zapostavljamo? Šole za prevajalce so danes kar v modi, posebno tiste za angleški jezik, ki je najbolj v rabi. Marsikje so uveljavili omejeno število vpisov, ker je preveč povpraševanja ravno po angleškem jeziku. Zadnje čase pa stopajo v ospredje nove, mlajše države, ne vedno velike, in se uveljavljajo na mednarodnem prizorišču.

Le pri Slovencih vztraja angleški jezik, ko bi lahko prišla v ospredje slovenščina. Po lastni krivdi zgubljammo šolo za slovenske prevajalce in je nevarno, da jo bomo izgubili.

Krivda bo predvsem padla na slovenske politike, ki ne dajejo v ospredje svojega jezika.

France Vodnik (1903-1986)

Marca letos je poteklo devetdeset let, odkar se je v Podutiku pri Ljubljani rodil esejist in prevajalec — v mladosti tudi pesnik — France Vodnik. V slovenskem pesništvu je bolj znano ime njegovega brata Antona, avtorja številnih pesniških zbirk, medtem ko je France izdal samo eno. Naslov te njegove edine pesniške zbirke je Borivec z Bogom, izšla je leta 1932 in pomeni vrh slovenske religiozne ekspresionistične lirike. Še predtem je Vodnik uredil antologijo Slovenska religiozna lirika (1928) in ji napisal uvodno razmišljanje. Toda po tem ustvarjalnem obdobju je France Vodnik opustil pesnikovanje in se posvetil esejistiki, kritiki in prevajanju. Prevajal je največ iz poljščine. Od začetka leta 1942 do srede leta 1943 je bil interniran v italijanskih taboriških Gonars in Monigo, potem pa je nadaljeval s poučevanjem in samostojnim kulturnim delom. Umrl je avgusta 1986 v Ljubljani.

Kot mislec je izhajal iz mladinskega gibanja, ki se je v dvajsetih letih oblikovalo okrog revije Križ na gori. Značilnost tega gibanja, imenovana tudi križarstvo, je bila zavzemanje za bolj duhovno in ponotranjeno krščanstvo ter uveljavljanje idealističnih pogledov nasproti materializmu. France Vodnik je bil celo med ideologi tega gibanja in zavzema zato vidno mesto med slovenskimi katoliškimi izobraženci tega stoletja.

Izdal je več knjig kritik, esejev in kulturnih razmišljanj. Pri Mohorjevi družbi v Celju je zasnoval in uredil Mladinsko knjižnico. V sklopu te serije je izšla knjiga Od obzorja do obzorja, v kateri je zbral svoje članke o kulturi, namenjene mladim bralcem. Za vzorec Vodnikovega razmišljanja vzemimo odstavek, v katerem govori o slogu, ne samo literarnem, umetniškem, ampak tudi življenjskem slogu: »O slogu govorimo dejansko samo takrat, kadar je človekov izraz na katerem koli področju življenjskega delovanja pristen, naraven, nepotvorjen. Slog se rodi in raste iz človeka. Zato se ne dá priučiti, ampak mora imeti človek v sebi vse tisto, kar naj se pokaže na zunaj. Če človek samo posnema ali pa če se k čemu sili, bodo njegov nastop, njegove kretnje le prisiljena zadeva, ne pa to, kar imenujemo slog ali stil. To je tudi vzrok, da je stil v modi v bontonu le malokdaj pristen ter ponavadi minljiv, medtem ko slog kot izraz resničnega človekovega doživljanja hrani trajne vrednote...«

Te misli nam dajejo slutiti, kakšen je bil njegov pogled na svet in človeka in katere vrednote je postavljala na prvo mesto. Ta njegova stališča so prihajala na dan tudi v polemikah in diskusijah. Udeležil se je znamenitega Bohinjskega tedna in obudil spomin nanj tudi kot predavatelj v zamejski Dragi.

Marija Cenda

50-letnica Partizanskega dnevnika

O proslavi 50. obletnice ustanovitve Partizanskega dnevnika, predhodnika današnjega Primorskega dnevnika, ki je bila v nedeljo popoldne na Vrhu, ne bomo poročali, saj so to delo opravili drugi mediji. Veliko ljudi se je zbralo, da bi počastili okroglo obletnico edinega partizanskega dnevnika v Evropi in edinega dnevnika Slovencev v Italiji. Ustavili pa bi se radi ob nekaterih trditvah, ki jih je v svojem govoru izrekel predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) Klavdij Palčič. Slednji je s spominom šel nazaj v tista vojna leta, v katerih je izšla prva številka Partizanskega dnevnika. Navezal se je na izročilo narodnoosvobodilnega boja, pri tem pa ni mogel iti mimo obsodbe poskusov »potvarjanja zgodovine« in izenačenja »agresorja z žrtvijo, izdajalca z domoljubom, kolaboracionista z borcev za svobodo.« No, tu bi lahko na dolgo in široko razpravljali o značaju osvobodilnega boja in revolucije na Slovenskem (in tudi na Primorskem). A o tem kdaj drugič. Bolj zanimiv je pasus, ki govori o »napačnici«, »krivičnici« in »zavajajoči« trditvi o prodiranju italijanstva v slovenski prostor s posebnim ozirom na Primorsko. Pri tem je verjetno predsednik SKGZ imel v mislih članek, ki je bil objavljen v prejšnji številki Katoliškega glasa, torej našega lista, ki se je nanašal na prispevek Borisa Ježa v sobotni prilogi Dela 12. junija. Tu Palčič obsoja zapiranje v svojo malo lupino v namišljeni popolni in neomadeževani »čistosti«, ki po njegovem mnenju zapuše slovenski narod »gotovemu in mizernemu polomu«.

Očitno je tu Klavdij Palčič spregledal jasna dejstva: kupovanje Primorske in še posebej Istre s strani italijanskih podjetij in italijanske države (spomnimo se na penzije bivšim italijanskim vojakom!) ni izmišljotina, še manj pa »zmotna vizija«, pač pa čista resnica. Kakor je resnica to, da je bila v komunistični Sloveniji narodnost drugorazredna vrednota. Pri tem se je treba resno zamisliti.

Palčič se je seveda ustavljal tudi ob povojni vlogi Primorskega dnevnika in končal pri projektu Primorski dnevnik-Republika, kjer je poudaril, da se mora v novih razmerah poslati slovo Primorskega dnevnika »uresničevati po meri sedanjega časa«. Smer je medsebojna povezanost, integracija v tem delu Evrope. Vse lepo in prav. Ampak pri tem morajo odgovorni paziti, da se ne odtujijo svojemu zaledju, to je slovenski manjšini v Italiji. Smo Slovenci v Italiji odobrili naslanjanje na politične »botre«, ki so v Italiji na zadnjih upravnih volitvah praktično izginili zaradi afer in škandalov, povezanih s podkupninami in podobnim, v Sloveniji pa so podvrženi hudim kritikam s strani demokratične javnosti? To v razmislek odgovornim pri Primorskem dnevniku in SKGZ, da ne bomo v bodoče na straneh Primorskega dnevnika še brali obsodbe »skrajnih slovenskih zahtev«, misleč na zahteve po zaščiti naše manjšine, kot se je dogajalo pred leti.

nl

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

Od našega dopisnika iz Moskve

Ruska imena, priimki in...

Mnogi bralci, ko berejo ruske romane, imajo težave z imeni, vzdevki in priimki posameznih likov. Na primer v romanu Anna Karenina je protagonistka zdaj Anna Arkad'evna, zdaj Annuška, zdaj spet Anna Karenina. Bralec se včasih zmede in se mu zdi, da ima opravka vedno z novimi liki, čeprav ni tako.

Ivan Ivanovič Ivanov je za Ruse to, kar je za Angleže John Smith ali za Italijane Mario Rossi. Vendar kaj je kaj? Ivan je osebno ime, Ivanovič je »otčestvo«, ime očeta, in Ivanov je priimek. Če ima Ivan sestro, pa bo na primer Irina Ivanovna Ivanova.

Ime in »otčestvo« ostaneta nespremenjena za celo življenje. Priimek pa lahko spremeni ob poroki. Po tradiciji prevzame žena možev priimek, so pa tudi nasprotni primeri. To se dogaja v slučajih, ko ima mož »nezaželen« priimek. Na primer, če je možev Rabinovič (tipično judovski) ali Babajan (tipično armenski), pa se mož hoče asimilirati (kar ni redkost), ali žena noče sprejeti neruskega priimka, prevzame mož ženini deklinski priimek. Ob razporoki (v mestih se vsak Rus povprečno poroči vsaj dvakrat) tisti zakonec, ki je spremenil svoj priimek, lahko obdrži tistega, ki ga trenutno ima, ali prevzame spet prejšnjega.

Rusi navedejo svoj priimek samo ob prvem srečanju, pri predstavitvi. Ljudje se med sabo nikoli ne kličejo po priimku, če se poznajo, kar pomeni, da so se srečali vsaj enkrat, in ne rabijo nobenega »gospoda« ali po starem »tovariša«. Če so odnosi formalni, ali, recimo, da se vikajo, se bodo klicali po imenu in »otčestvu«. Če se jim mudi in je vse skupaj predolgo, spustijo ime in kličejo samo po »otčestvu«, ki ga pa pogostoma tudi skrajšajo. Tako postane Ivan Ivanovič kar Ivanyč. Ljudje, ki se poznajo leta in leta, pogosto, ne vedno za priimek drugega. Od kod navada »otčestva«, ni povsem jasno. Je pa v rabi že stoletja. Nekateri razlaga-

jo to s tem, da je priimek relativno nov pojav (XV.-XVI. stol.) in, ker so bili do konca prejšnjega stoletja Rusi v večini nepismeni, svojega priimka enostavno niso uporabljali, komaj da so ga znali. Nekoč jim je bil »vsiljen«. Zanje so ga pisali drugi. Vedno pa so rabili »otčestvo«.

Če so ljudje prijateljski ali v intimnih odnosih, rabijo samo ime, ampak to pa navadi ni uradno ime. Če je nekomu ime Michail, ga bodo sorodniki in prijatelji klicali tako samo, ko bodo z njim skregani. Drugače pa bo Miša, ali še bolj laskavo Miška. Če je otrok, pa celo Mišen'ka. Ženska Ekaterina so Katja, Katjuša ali Katen'ka. Take variacije na temu obstajajo za vsako ime.

Vse to je pravi ritual, ki je za tujca precej nerazumljiv, Rusi pa se ga skrbno drže. Za vsako priliko imajo določeno obliko imena, ki jo dosledno rabijo. Če ti predstavijo gospoda Vladimira Aleksejeviča Tichonova in ga ti čez pet minut kličeč »gospod Tichonov«, se bo on vsaj čudil, če ne užalil. Če si se spoprijateljil z nekim Aleksejem in se z njim tikaš, se mu bo zdelo čudno, če ga boš klical Aleksej in ne Alěša (izgovorja se Aljoša). In podobno.

To pa še ni vse. Pogostoma imajo tudi vzdevek, ki izvira iz kake navade, iz človekove zunanosti ali iz poklica. Na primer, če zgornji Michail strastno igra na karte, je možno, da bo dobil vzdevek Tuz (to je as). Ta gospod bo za nekatero Miša Tuz, za druge Michail Michajlovič, za tretje Miška itd. Navada vzdevkov se je do skrajnosti razvila med revolucionarji: vsi so imeli vzdevek ali psevdonim. Lenin je bil psevdonim Vladimira Il'iča Ul'janova.

To bogastvo imen pride do izraza tudi pri poimenovanju ulic. Mnoga mesta (vključno z Moskvo) imajo (še danes) na primer Leninov prospekt, Ul'janov trg in ulico Vladimira Il'iča.

S.Č.

Otvoritev »tabra« na Repentabru

Slovenska prosveta iz Trsta se je letos odločila, da poskusi v idiličnem okolju repentabske trdnjave obnoviti nekdanji priljubljeni »tabor«.

S sodelovanjem gledališke skupine bo Slovenska prosveta priredila v soboto, 17. julija, zvečer in v nedeljo, 18. julija, popoldne v repentabski cerkvi odsko lepljenko o svetniškem škofu Antonu Martinu Slomšku z naslovom Božji vitez na slovenski zemlji. Avtor in režiser dela, ki obenem tudi nastopa, je Aleksij Pregarc.

Po dveh zelo uspešnih in odmevnih nastopih v Sloveniji, nam bo skupina Beseda v sestavi, ki jo vidimo na fotografiji (v alternaciji z Mašo Pregarc igra Tanja Pečar), skušala še z nadaljnjimi nastopi duhovno in narodno popestriti letošnje poletje in tudi jesen.

Maša Pregarc (Snežica), Adrijan Rustja (Mihael Stojan) in Drago Gorup (Vodušek). V ozadju klečeči Slomšek - Marko Kosmač

23. festival »Števerjan 93«

»Nasvidenje na 24. festivalu domače glasbe Števerjan 94.« Tako je padel zastor 23. festivala, ki se je odvijal v soboto, 3. in nedeljo, 4. julija, med Borovci v Števerjanu. Lepo vreme je pripomoglo, da je festival potekal brezhibno z izrednim odzivom publike. Udeležilo se ga je 27 ansamblov, in to ne samo novih, ki jim to srečanje nekako pomeni odskočna deska, pač pa tudi imena, ki v domači glasbi veliko pomenijo. Na sobotnem večeru so se ansamblji predstavili samo z izvirno skladbo, na nedeljskem programu pa je 16 finalistov izvajalo tudi skladbo iz zakladnice domačih uspešnic. Večina ansamblov je izbrala pesmi mitičnih Avsenikov in Slaka in vsi so se izredno potrudili, tako da je bil njihov trud poplačan z aplavzi hvaležne publike. Tudi zaradi tega tako komisija za glasbo kot tista za besedilo nista imeli lahkega dela, saj so vse skupine prišle s tihim upanjem v srcu, da bodo deležne priznanja za svoje delo.

Kot najboljši ansambel je bil nagrajen ansambel Vrtnica iz Nove Gorice, občinstvo je glasovalo za Jožeta Skubica in Slapove, za najboljšo vokalno izvedbo je dobil priznanje ansambel Mladi prijatelji iz Pesnice, za najboljšo izvedbo kvinteta Ptujski instrumentalni ansambel, za izvedbo tria Primorske fantje iz Pirana, posebno nagrado je še dobil mladi in obetajoči instrumentalni trio Svetlin iz Moravč, najlepše besedilo pa je po mnenju komisije napisal Jože Ekart. Priljubljenost števerjanskega festivala je poleg številne publike dokazala tudi letošnja pripravljenost nekaterih pokroviteljev: Briška gorska skupnost, SSO, Radio Trst A, Cassa di Risparmio in Kmečka banka iz Gorice in cela vrsta domačih vinarov in podjetnikov.

Že tretjič sta festivalski program povezovala znana in priljubljena mlada napovedovalca: Tajda Lekše in Janez Dolinar. Svoje delo sta profesionalno opravila, saj sta izčrpno prikazala delovanje vsakega ansambla in razne zanimivosti o njegovem domačem kraju.

Na letošnjem festivalu se je izkazala izredna organizacija, v katero so bili vključeni številni mladi, ki so pod vodstvom starejših članov opravili svoje delo, tako da je potekalo vse v najboljšem redu. Majhna novost je bila letos ta, da so se »delavci« razlikovali od ostalih s tem, da so nosili posebne majice z napisom Števerjanski festival. Torej naš festival nudi tudi priložnost za skupno sodelovanje vseh članov, mlajših in starejših.

Za sceno odra gre iskrena pohvala našemu slikarju Hijacintu Jussi.

Tajda Lekše in Janez Dolinar

Ob koncu, ko potegnemo črto, lahko rečemo, da je letošnji festival izstopal zaradi kvalitetnih ansamblov, številne publike in same organizacije. Prepričani smo, da nam bo ta festival ostal v spominu kot eden izmed najbolj uspešnih in spodbuda za nadaljnje delo vsem, ki jim je pri srcu ta edinstvena manifestacija v zamejstvu.

KAF

Izidi maturitetnih izpitov

Na slovenski sekciji zavoda Galilei so vsi kandidati uspešno opravili maturo, dva celo z odliko.

Dimitrij Braini (48/60), Katja Cappelli (46), Tanja Curto (60), Martin Devetak (41), Neva Devetak (43), Manuel Kovic (56), Cristina Kravos (53), Marko Lutman (43), Martin Marussi (42), Cristian Pellegrin (60), Erik Zavadlav (46).

Prav tako so zaključili maturo vsi kandidati na zavodu Ivan Cankar. Na sekciji za upravljanje podjetij so izdelali: Magda Braini (43/60), Mauro Ferfolja (42), Elisa Ferletti (44), Katja Klanjscek (44), Nataša Klemse (42), Igor Marussi (43), Mirjam Pahor (54) in Tanja Princic (48).

Tajniki v upravi so postali: Peter Braini (40), Kristina Devetak (48), Tosija Graunar (48), Daniela Klanjscek (52), Magda Komjanc (42), Valentina Lakovig (44), Mirjam Radinja (44), Erica Tomsic (40) in Marta Tuniz (45).

Na Gimnaziji liceju Primož Trubar so uspešno zaključili svoj študij vsi kandidati, tudi na tem zavodu sta dva odličnjaka: Bednarich Jan (60/60), Černic Mara (50), Cescutti Vesna (58), Černic Erika (60), Čotar Miloš (51), Domenis Aleks (45), Lutman Boris (48), Pavo Daria (54).

Sovodnje

Jabolko spora je bil tudi na zadnji občinski seji 25. junija t.l., kot že na prejšnji dne 31. marca, zapisnik dogodkov z burne seje z dne 30. nov. lanskega leta (za kar je bila svetovalska skupina SSK vložila priliziv na pristojne organe).

Branko Černic je odločno obsodil odbor zaradi nedoslednih (nemogočih) natolčevanj (trditve) v zapisniku, češ da so bili vsi njegovi posegi nejasni (namišljeni).

Sledila je razprava o obračunu za leto 1992. Zaradi odsotnosti odbornika za finance, Igorja Petejana, je poročal občinski tajnik. Odsoten je bil tudi revizor obračuna dr. De Colle. Z glasovi večine je bil obračun, ki daje nad 42 milijonov lir prebitka, odobren. Svetovalec SSK Andrej Fajt je v glasovalni izjavi utemeljil nasprotni glas svoje skupine. Dejal je, da ni mogoče iti mimo dejstev, kot so npr. globe in vračanje denarja v letu 1992. Tu je nanizal zadevne številke sklepov. Skupna vsota naj bi znašala približno 24 milijonov lir.

Čestitke

Svojemu dirigentu dr. Mirku Špacapanu ob uspešno opravljenem izpitu iz klavirja čestitajo pevci in člani PD Podgora.

Zlatomašniki in srebrnomašniki 1993

Ker je bilo nekoč dosti novih maš, je sedaj dosti mašniških jubilejev. Naj jih naštejemo: **zlatomašniki:**

Trevisan don Giovanni, sedaj upokojeni župnik v Cervinjanu. Posvečen 28.2.1943.

Persig msgr. Angelo. Nekateri službe: vikar v stolnici, župnik pri sv. Ignaciju, škofov kaplan, sedaj župnik v Ribiškem naselju. Posvečen 24.4.1943. Zlato mašo je obhajal v svoji župniji v nedeljo, 25. aprila.

Miniussi don Narciso. Glasbenik in katehet v Zavodu Duca D'Aosta v Gradiški. Posvečen 3.6.1943. Sedaj upokojen.

Švara Franc, doma iz Nabrežine, sedaj župnik v Šempolaju. Posvečen 3. junija 1943. Dokaj let je vodil škofijsko blagajno.

Trevisan msgr. Giuseppe, posvečen 3.6.1943. Po novi maši je bil poslan v Idrijo za kaplana, ker je dovolj dobro obvladal slovenski jezik. Po 8. septembru 1943 se je vrnil v rodno Furlanijo. Od leta 1955 je župnik v Krminu, mašuje pa tudi pri sv. Subidi za italijanske vernike.

Mocchiutti don Armido, župnik v Furlaniji.

Privileggi msgr. Claudio, doma iz Poreča. Sedaj živi kot upokojenec v Trstu.

Zlato mašo bo obhajal g. Ciril Lavrič, posvečen 4.7.1943.

Srebrnomašniki:

Ambrosi don Sergio, župnik v goriški stolnici.

Boscarol don Renzo, odgovorni in glavni urednik tednika Voce Isontina.

Giordani don Sergio, profesor v videmskem bogoslovju in direktor Teološke šole za laike.

Carletti don Giovanni, župnik v Červinjanu.

Perco don Riccardo, župnik v Furlaniji.

Soranzo don Pierpaolo, sedaj misijonar v Slonokoščeni obali.

Fontanot don Luigi, župnik v Stanzanu.

Med srebrnomašniki ni nobenega v goriški škofiji.

Praznik sv. Mohorja in Fortunata v Ogleju

V ponedeljek, 12. t.m., bomo obhajali praznik sv. Mohorja in Fortunata, oglejskih mučencev in zavetnikov goriške nadškofije. Njima in Materi božji je posvečena bazilika v Ogleju. Zato je tam v ponedeljek glavni praznik. Zvečer ob 19. uri bo somaševana maša; somaševanje bo vodil nadškof msgr. Francesco Marchisano iz Rima ob udeležbi vseh škofov Treh Benečij. Zvečer ob 21. uri pa bo v baziliki koncert simfoničnega orkestra Ljubljanske televizije, pod vodstvom dirigenta Antona Nanuta in zbora Consortium musicum, ki ga vodi Mirko Cuderman.

Kulturna stvarnost v Gorici: prepotreben skupni nastop

Po predvolilnih obljubah je zdaj nastopil čas, ko si je treba zavihniti rokave in razrešiti vse tisto, kar duši in onemogoča kulturno dejavnost v našem mestu. V mislih imam predvsem dejstvo, da je večina gledaliških dvoran v našem mestu zaprta, kar je skorajda nemogoče razumeti in kar odraža stvarnost, ki je podobna tisti v državah tretjega sveta. Po drugi strani je občutiti skrajno pasivno zadržanje raznih organov in javnih ustanov, pristojnih za razreševanje specifične problematike.

Ob tem se navezujem na peticijo 350 občanov, ki si, skupaj z društvom Lipizer, prizadevajo za odprtje Avditorija. V celoti se strinjam s pozivom Deželi FJK, vendar bi ob tem rad opozoril tudi na vse druge objekte, ki jih je treba s skupnimi prizadevanji vrniti v uporabo celotni goriški skupnosti. Zaprt je Avditorij, zaprt je Kulturni dom, zaprt je dvorana Verdi... delno so na razpolago nekatere dvorane... Ni moj namen naštevati zaprtih objektov v Gorici, ampak opozoril bi rad le na nujnost »nove strategije« delovanja na politično - upravnem področju s ciljem hitrejšega razreševanja problematike. Menim, da je dozorel čas za skupno in usklajeno nastopanje vseh javnih ustanov: Občine, Pokrajine ter Dežele Furlanije-Juljske krajine, v koordinirani povezavi z različnimi državnimi službami (Prefektura, Kvestura, gasilci itd.), da se pospeši v največji možni meri in razreši zapleteni »iter« birokratskih in finančnih postopkov.

Gledališke dvorane in drugi kulturni prostori namenjeni skupnosti so predpogoj za široko paleto kultur-

nega delovanja, za družbeni in socialni razvoj, za ustvarjalno delovanje, še posebej mladih... Zastavljeni cilj, odprtje vseh razpoložljivih kulturnih dvoran v Gorici, je torej tista »črna točka«, za katero je nujno potrebno se »skupno angažirati«.

Igor Komel

Vse v redu. Toda tu je upravičeno vprašanje: zakaj nekateri tako radi pozabljajo ali omalovažujejo, kar je katoliškega. Na primer Katoliški dom, ki je odprt za razne prireditve?

Mašniško posvečenje na Sv. Gori

Na praznik sv. Petra in Pavla je bilo na Sv. Gori posvečenje letošnjih dveh novih mašnikov iz koprške škofije. Škof posvečevalec je bil msgr. Metod Pirih ob asistenci upokojenega škofa Janeza Jenka. Posvečenja se je udeležilo tudi okrog 70 duhovnikov in veliko ljudstva. Posebno številni so bili iz Idrije in Tolmina, od koder sta oba nova mašnika. Med mašo sta pela združena cerkvena pevska zbora iz Tolmina in Idrije. Oba novomašnika sta imela slovesno novo mašo v nedeljo, 4. julija.

KATOLIŠKA
KNJIGARNA

obvešča,

da sprejema naročila knjig
za šolsko leto 1993/94.

16. občni zbor

Športnega združenja Olympie bo v petek, 9. julija 1993, ob 18. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju v mali dvorani Katoliškega doma, Drevored XX. septembra 85.

Dnevni red:

1. otvoritev občnega zbora;
2. poročila;
3. pozdravi;
4. volitve;
5. razno.

Ansambel Vrtnica iz Nove Gorice - zmagovalac letošnjega festivala

Pisatelj Zorko Simčič v Trstu

Sezona Društva slovenskih izobražencev se je sicer že pred časom zaključila, kljub temu pa so se v pone-deljek zvečer vrata Peterlinove dvorane ponovno odprla, da bi se številno občinstvo, ki je dvorano napolnilo, seznanilo z literarnim ustvarjalcem, argentinskim Sloven-cem - pisateljem Zorkom Simčičem. Zorko Simčič je eden izmed najbolj plodovitih pisateljev povojne slovenske emigracije, pa tudi nasploh. Letos je za življenjsko delo prejel nagrado iz Prešernovega sklada. Žal se takrat svečanosti ni mogel udeležiti, sedaj pa je prvič po 48 letih ponovno obiskal Slovenijo. Tako je prišel tudi v Trst, kjer je živel takoj po vojni poldrugeto leto in sodeloval na tržaški slovenski radijski postaji. V zamejstvu je bil znan že prej, saj je pred tremi leti prejel literarno nagrado Vstajenje za knjigo Trije muzikatnje ali povratek Lepe Vide.

Srečanje je potekalo v obliki pogovora med gostom in občinstvom. Pisatelj je spregovoril o »slovenskem čudežu« v Argentini: slednjega ure-sničujejo predvsem matere in očetje, ki doma z otroki govorijo slovensko. Politični značaj povojne emigracije pa je verjetno prispeval k temu, da se slednja v Argentini ni asimilirala. K temu razvoju je botrovalo tudi dejstvo, da so bili tisti, ki so se morali ob koncu vojne umakniti iz Slovenije, povečini intelektualci. Slovensko kulturno akcijo (SKA) v Argentini so ustanovili po petih ali šestih letih prosvetnega dela. V vseh teh letih pa so vsi literarni ustvarjalci, ki so pri SKA sodelovali, ne samo opravljali to brezplačno, ampak so z lastnim denarjem prispevali za kulturno dejavnost. Vse to je bilo možno, ker je med Slovenci v Argentini obstajala — in še obstaja — velika želja, bolj rečeno sla, po življenju. Pri tem se je Simčič ustavil ob pisanju nekaterih slovenskih revij, ki razširjajo t.i. »mrtvaški duh«, češ da narodi umirajo in nihče ne bo jokal za njimi. To je dokaz, da nevarnost za Slovence ne prihaja od zunaj, ampak od znotraj, od tega, ali hočemo živeti ali ne. Če namreč nočeš umreti, ne umreš. Rešitev za Slovence v Argentini pa vidi v vrnitvi tistih, ki se lahko vrnejo. Tisti, ki tega ne morejo narediti, pa naj vzdržujejo trden most med zdomstvom in matično domovino.

Drug argument, pri katerem je bil Zorko Simčič zelo jassen, je bilo vprašanje narodne sprave. Da bi jo dosegli, ni toliko potrebno spreminjati strukture, ampak posameznike. Predvsem pa je treba razjasniti, kaj se je v Sloveniji med vojno zgodilo. Po mnenju gosta je bila to čista komunistična revolucija, saj to javno potrujejo tudi njeni glavni akterji (Kardelj, Kidrič itd.) in napisi na spominskih ploščah in spomenikih. Jasno je treba povedati, da zločin je zločin, pa naj je bil storjen s še tako visokimi nameni. Izogniti se je treba tudi posploševanju in spravljaju v isti koš. Opraviti je treba ločitev med partizani in komunisti, saj so se prvi borili iz želje, da bi bila slovenska domovina osvobodena izpod okupatorjevega jarma, komunisti pa, ki so se monopolno polastili osvobodilnega boja, so se borili z namenom, da v Sloveniji zmaga revolucija. Po Simčičevem mnenju ni

mogoča nobena racionalna razlaga medvojnega in povojnega pobijanja, saj gre to pripisati hudičevemu delu. Sprave ne bo, dokler ne bo resnice, naloga pesnika in pisatelja pa je, da pomaga tej resnici priti na dan.

Simčič se je ustavil tudi ob vtisih, ki si jih je ustvaril ob prvem obisku v Sloveniji po 48 letih. Dejal je, da je Slovenija res lepa dežela, da je tam srečal veliko res visoko kvalificiranih ljudi z visoko kulturo, kar je dober znak. Obudil je tudi spomine na poldrugeto leto, ki ga je po vojni prebil v Trstu, in na krog ljudi s prof. Jožetom Peterlinom na čelu, ki so verjeli v to, kar so delali, in ki so bili zaljubljeni v slovenstvo. Nasplošno pa je slovenski Trst na kulturnem področju neprimerno bolj živahen in ustvarjalen kot italijanski, ki je kulturno mrtev. Govor je bil tudi o slovenskih književnikih v Argentini (kot npr. o pok. Nikolaju Jeločniku, Rudi Jurčecu idr.), nenazadnje pa tudi o Simčičevem književnem ustvarjanju. Sam je o sebi rekel, da je nekakšen samorastnik, na katerega različna okolja in tokovi niso kdovekako vplivali.

Zorko Simčič je publiko dobesedno očaral, saj je pokazal veliko razgledanost, kristalno slovenstvo, pa tudi velik smisel za humor, o čemer pričajo številne duhovite anekdote, ki jih je med večerom posredoval. Srečanje pa se seveda ni končalo z »uradnim« zaključkom, saj se je pogovor nadaljeval med družabnostjo, ki je izvensezonskemu izrednemu večeru DSI sledila.

Ivan Žerjal

Nov pokrajinski odbor

Novoizvoljeni predsednik Pokrajine Paolo Sardos Albertini je predstavil svoj odbor. Sestavljajo ga: Alessandro Brenici (šport in prosti čas), Adriana Carbonera (socialno skrbstvo in kultura), Luca Segariol (urbanistika), Paolo Marras (osebje), Luciano Savino (finance in proračun) ter Renato Mezzena (zaščita okolja). Odbor sestavljajo tako, poleg Sardosa seveda, nekateri vidni predstavniki desničarskega Trsta, kot npr. odv. Segariol, ki je bil še svetovalec neofašistične stranke MSI, in upokojeni sodnik Brenici.

Veliko prahu pa sta dvignili od-povedi sodelovanju v odboru s strani umetniškega vodje gledališča Verdi Raffaella de Banfielda, ki je svojo gesto utemeljil z »zdravstvenimi razlogi« (čemur marsikdo ne verjame), ter duhovnika Maria Vatte, ki vodi skupnost S. Martino al Campo in ki je dal jasno razumeti, da se z usmeritvijo nekaterih članov odbora ne strinja.

Tiskovno poročilo

V trenutku, ki je za slovensko manjšino v Italiji posebno težak, in ko se v Trstu povzpenja na oblast skrajna desnica, bi morali Slovenci iskati skupen jezik za čim uspešnejšo obrambo svojih pravic in interesov, tudi v okviru širših demokratičnih prizadevanj. Zato bi morale slovenske organizacije in organizirane politične skupine končno enkrat odgovorno opustiti svoje ozke partikularizme oziroma svoje nezgodovinske monopole in hegemonizme ter se odpreti k tvornemu medsebojnemu dialogu za dograjevanje skupnega demokratičnega prostora, v katerem bi se vsak pripadnik naše narodnostne skupnosti čutil svobodnega in enakopravnega ter s tem tudi bolje ovrednotenega.

To, če je potrebno, tudi s pomočjo novih organizacijskih prijemov.

Tako je razmišljala tržaški pokrajinski izvršni odbor SSK na svoji zadnji redni tedenski seji, na kateri je z zaskrbljenostjo zabeležil zaostrovanje odnosov med nekaterimi komponentami naše manjšine, kateremu smo priča v zadnjih časih. Gre za probleme, ki jih bo tržaški del stranke poglobil v petek, 9. t.m., na seji pokrajinskega sveta, na kateri bo sicer govor predvsem o perspektivah po zadnjih volitvah, celotna stranka pa na deželni zasedanju, ki bo 12. t.m. v Doberdolu. Na to zasedanje so poleg članov strankinega deželne-ga sveta vabljeni tudi vsi kandidati SSK na zadnjih deželnih in pokrajinskih volitvah na Goriškem in Tržaškem.

Skromna slovesnost pri Sv. Ivanu

Med mašniki-jubilanti, ki so bili počaščeni prejšnjo nedeljo pri Novem sv. Antonu in o katerih je Katoliški glas poročal v prejšnji številki, je tudi g. Milan Nemas, ki opravlja službo kaplana za slovenske vernike pri Sv. Ivanu. G. Milan je že 20 let duhovnik, večino tega obdobja (12 let) pa je prebil med svetoivanskimi slovenskimi verniki. Zato smo se mu v nedeljo ob koncu sv. maše hoteli oddolžiti za vse, kar je storil v korist naše verske skupnosti.

V imenu slednje se je g. Milanu za opravljeno delo zahvalil Marko Kandut ter mu voščil za naprej in izročil majhno darilo. G. Milan je nato imel krajši govor, v katerem je na kratko ocenil teh 12 let službovanja pri nas.

Kakovosten pevski večer na Repentabru

V petek, 2. julija, zvečer smo v repentabrski cerkvi lahko prisluhnili koncertu dekliške pevske skupine Vesela pomlad. Koncert so ob 15-letnici svojega delovanja priredili zbori Vesela pomlad z Opčin. DPZ Vesela pomlad obstaja od leta 1985, ko so starejše pevke začele študirati, poleg programa za mladinski zbor, v katerem so pele, tudi lasten program. Od takrat do danes je kakovostna raven skupine stalno naraščala, za kar priča vrsta priznanj na raznih tekmovanjih in kar je ponovno potrdil petkov koncert. Skupino od vsega začetka vodi g. Franc Pohajač.

DPZ Vesela pomlad se je občinstvu predstavila s pisanim programom, ki je segal od renesančne polifonije do črnskih duhovnih pesmi ter do slovenskih ljudskih in umetnih pesmi. Koncert je bil razdeljen v pet sklopov: v prvem smo prisluhnili Gallusovi Pueri Haebreorum, Palestrinovi Deposit potentes de sede in Monteverdijevi O magnum pietatis opus. Drugi sklop je vseboval Mendelssohnovo Hebe deine Augen auf, Mokranjčovo Tebe pojem iz pravoslavne liturgije ter Škerjančovo Ave Mario. Tretji sklop je obsegal štiri priredbe črnskih duhovnih pesmi, in sicer Goffrayevo Little David, Sticklesovo When the Stars begin to fall, Danielovo Wade in the Water in Srebotnjakovo Deep River. Zadnja dva sklopa sta bila posvečena slovenski umetni in ljudski pesmi: slišali smo tako Pirnikovo Nočno arabesko, Florjančovo Basen, Vrabčovo Bazovico ter Čier so včas' b'le v Švikaršičevi, Sonce ljubo v Merkujevi in Po jezeru v Ježevi priredbi.

Petje DPZ Vesela pomlad je bilo s strani občinstva nagajano s toplim ploskanjem, kar je bil ponoven dokaz visoke kakovostne ravni, ki je bila dosežna v vseh teh letih delovanja. Zato je morala skupina koncert podaljšati s tremi dodatki. Res je sicer, da je bilo tu pa tam opaziti kako negotovost, vendar je bilo petje ubrano in usklajeno, kar samo potrjuje oceno, da je DPZ Vesela pomlad med najboljšimi pevskimi sestavi v našem zamejstvu. Zaslugo za to ima nedvomno dolgoletni dirigent Franc Pohajač, ki vodi dekliško skupino, pa tudi ostale zbere Vesela pomlad že od vsega začetka. Za to je ob zaključku koncerta prejel tudi tople čestitke, zahvalo in priznanje.

Ivan Žerjal

Delavska manifestacija

Delavci iz industrijskega in gradbenega sektorja so v petek dopoldne javno manifestirali pred palačo deželne svete. Manifestacijo so organizirali sindikati CGIL, CISL in UIL, da bi opozorili na poglobljanje gospodarske krize. Po besedah sindikalnih predstavnikov se je samo v zadnjih 10 mesecih število zaposlenih v gradbenem sektorju znižalo na 600 enot, presežek delovne sile v Tovarni velikih motorjev in nevarnost zaprtja Arzenala sv. Marka pa postavljata pod vprašaj nadaljnjih 800 delovnih mest. To pa so samo grobi obrisi krize, ki pesti Trst in njegovo okolico.

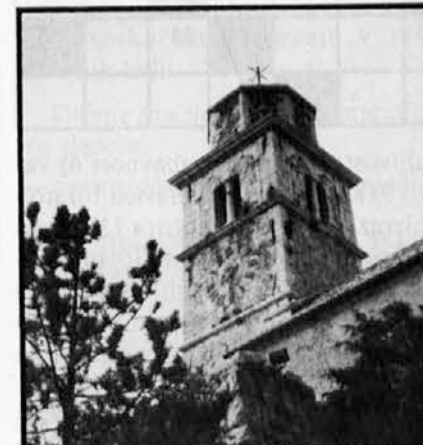
Novoizvoljeni deželni svetovalci so delavcem izrazili solidarnost, načelniki skupin pa so na italijansko vlado in na grupo IRI naslovili dokument, v katerem zahtevajo, naj se čimprej začnejo posvetovanja, katerih se bo udeležila tudi Dežela, ter naj čimprej steče predvidena konferenca o državnih udeležbah v Trstu.

OBVESTILA

Rojan. Na praznik sv. Mohorja in Fortunata, farnih zavetnikov, bo v ponedeljek, 12. t.m., v naši cerkvi skupno so-maševanje ob 19. uri.

V nedeljo, 18. t.m., bo v katarinski bolnišnici sv. maša za slovenske vernike ob 17.15. Bogoslužja se lahko udeležijo vsakdo.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Nedeljske sv. maše v Trstu

Barkovlje - tel. 421.479

Ob 8. in 11. uri.

Rojan - tel. 414.646

Ob 7. in 9. uri (s prenosom po radiu).

Novi sv. Anton - tel. 911.655

Ob 8. uri.

Sv. Jakob - tel. 911.655

Ob 9. uri.

Sv. Ivan - tel. 569.742

Ob 7. in 10. uri.

Podlonjer

Ob 8. uri.

Salezijanci - tel. 727.468

Ob 10. uri.

Sv. Vincencij

Ob 8. uri.

Škedenj - tel. 830.792

Ob 10. uri.

Kolonkovec

Ob 8.30.

Sv. Ana - tel. 812.217

Ob 9.45.

Pismo iz Hong-Konga

Najprej prisrčna hvala, da mi tako lepo pošiljate Katoliški glas po zračni pošti. Bog plačaj. Toda sedaj sem spremenila svoj naslov, ker nisem več v Saikungu, ampak v Prov. Hiši, kjer je zame vse lažje, ker je v središču.

Tukaj čakam, želim in hrepenim, da me Mati božja pokliče kmalu nazaj na mojo drago Kitajsko, kjer sem prej delovala 16 let. To je moja zadnja goreča želja, da nesem tja še enkrat tisti misijonski Ogenj, ki gori v moji duši... do zadnjega... Imam 78 let.

Bog je Vsemogočen in bo napravil ta čudež. Zaupajmo! Prosim, molite tudi vi zame.

Vaša vdana s. Anica Miklavčič, doma iz Trsta.

Katoliški glas dobite v Sloveniji:

Ljubljana: na Mačkovi 6

Maribor: ul. V. Kraigerja 2

Nova Gorica: v cerkvi Kristusa Odrešenika

Repentabor - srečanje verskih in kulturnih dogodkov

V soboto, 17. julija - odrska lepljenka o škofu A.M. Slomšku, Božji vitez na slovenski zemlji.

V nedeljo, 18. julija - ponovitev odrske lepljenke.

V nedeljo, 15. avgusta - na praznik Marijinega vnebovzetja - romarski shod.

V ponedeljek, 16. avgusta - sv. Rok, praznik župnijskega zavetnika. Kot vsako leto bodo župljani poleg verskih obredov pripravili tudi kulturni in družabni spored.

V nedeljo, 29. avgusta - kraška ohcet — sv. maša na prostem.

Prihodnje leto bo slovesno praznovanje 200-letnice blagoslovitve Marijine podobe na glavnem oltarju.

SSKIE (Svet slovenskih krščanskih izseljencev) vladno vabi na

5. višarsko srečanje

Sobota, 7. avgusta, ob 16. uri v župnijski dvorani v Žabnicah:
Okrogla miza

Izseljenci in slovenski mediji 1993

Sodelujejo: Andrej Rot (RTV)

Andrej Vovko (SAZU, Slovenec), Jože Prešeren (Rodna Gruda)

Moderator: Martin Breclj

Sobota, 7. avgusta, ob 20.30 v župni cerkvi v Žabnicah:

Koncert

Oktet Vrtnica

Nedelja, 8. avgusta 1993:

ob 9. uri: romanje (peš) na Sv. Višarje (vodi Janez Rihar)

ob 13. uri: slovesna maša v višarski cerkvi. Daroval jo bo g. škof Jože Smej.

obvestila

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda iz Trsta bo imelo v nedeljo, 11. julija 1993, ob 17.30 na Vejni novomašno slavlje na čast svetim bratom.

Toplo vabimo narodne noše in skavte na udeležbo.

Za ACM - Trst

Slovenska prosveta v Trstu priredi v soboto, 17. julija, ob 20.30 in v nedeljo, 18. julija, ob 17.30 v cerkvi na Repentabru odsko lepljenko o škofu Antonu Martinu Slomšku Božji vitez na slovenski zemlji. Lepljenko bo izvedla gledališka skupina Beseda pod vodstvom Aleksija Pregarca.

Za kratek čas

BRANKO

(1)

- 1) Včeraj sem bil, jutri bom. Ali me poznaš?
- 2) Kateri so zadnji zobje, ki zrastejo?
- 3) Poleti je oblečeno, pozimi pa golo!

ANAGRAM V STAVKU

E, GRE CIRIL Z BOLETOVO v knjižnico, kjer skupno prelistavata leposlovno delo pesnika in pisatelja - osemdesetletnika Vinka Beličiča.

ZLOŽENKA

AGA, APO, BAR, ENICA ESTER, HLAD, ICA, IG, KRES, LAR, NICA, ORK, OTTA, PEČ, ROK, ROPAR, SAMO, SANA, STOL, VIANI.

Združi po dve in dve gornji besedi, da dobiš samostalnik novega pomena. Pravilno razvrščene začetnice novih besed dajo ime in priimek slovenskega tržaškega pisatelja - osemdesetletnika (26/8/1913).

KRIŽANKA 2+2

V vsako polje vpiši po dve črki ne glede na to, če tvorita zlog ali ne.

1	2	3		4	5		6	7		8
	9			10			11			
12			13			14				15
		16				17			18	
19	20			21			22			23
	24			25			26			
27			28			29				30
		31				32			33	
34					35				36	

Vodoravno: 1) voznik motorja 4) šaljivost, smešnost, zabavnost 6) vas na Tržaškem (štirje mučenci iz leta 1930!) 9) krajši izraz za bibavico 10) stolpec v časniku 11) pivo, pivina (redkejši izraz) 12)... dela mojstra 13) mesto sv. Frančiška v Italiji 14) ruski plemiči v fevdalni dobi 15) Ober 16) molilnica, stranski prostor v cerkvi 17) posoda za setev 18) črna poljska ptica 19) izvleček 21) element 22) kiparstvo 24) ime več krajev v Sloveniji, Rovt 25) kol, tudi visoka nerodna ženska 26) prisvojiti si kaj s krajo 27) plaha, vitka gozdna žival 28) lepak 29) narodi semitske jezikovne skupine 30) ime filmskega igralca Sharifa 31) različica 32) stalne oblike lirske pesmi 33) ljubljansko pokopališče 34) jesenski mesec 35) starejši ameriški pevec zabavne glasbe 36) neokreten, prostak.

Navpično: 2) svetopisemska oseba, znana po ribi 3) najpogostejša morska žival 4) velikani, velikanski kipi 5) vrsta razstrelilnega orožja 6) prebivalci južnonemške dežele 7) zemeljski pas, območje 8) največji slovenski pisatelj (Ivan) 10) opoldanski obedi, pojedine 11) napitek, ob velikem potanju je zelo potrebna 12) zelo priljubljen ples (Strauss-Lehar!) 13) podoba, zunanost, videz 14) žensko ime (igralka Bratuž) 15) glasilo socialistične stranke v Italiji 16) japonski borilni šport 17) veliko špansko mesto (ena od pisav) 18) skupaj zrasti 20) tanki del violine, tudi škodljivi mrčes 21) zaklopka, del srca 22) sloji usedlin 23) prebivalec uborne hišice, kajže 25) izkušnja, poklicno delo 26) dajati jesti živini 27) zelo pogost voščilni pozdrav 28) načrtovalec, jadrarno letalo 29) rimski državnik, pesnik, stoiški filozof, Nero-nov učitelj 30) pražen vlihanec 31) teman dežni oblak, žarni venec 32) natrijev karbonat 33) brezrepa dvoživka z zelo dolgimi zadnjimi nogami.

P. Mirko Štok C.M.F. zlatomašnik

V nedeljo, 4. julija, je imel v Dutovljah na Krasu zahvalno zlato mašo domačin p. Mirko Štok, klaretinec. Pri maši mu je govoril g. Anton Žužek, župnik na Katinari, in domačini so mu pripravili lepo slavo.

Slavljenec se je rodil v Dutovljah 24. maja 1915. Še mladega in bolnega ga je mati položila na Marijin oltar s prošnjo, naj ga Marija ozdravi. Tako se je tudi zgodilo. Tedanji župnijski upravitelj g. Henrik Šonc ga je usmeril k redovnikom klaretincem, in leta 1928 je zapustil Dutovlje. V Italiji je študiral in 19. junija 1943 je prejel mašniško posvečenje. Novo mašo je imel 20. junija v Frascatiju pri Rimu.

Do leta 1949, ko so ga predstojniki poslali v Španijo, je bil v Frascatiju in v Albanu Laziale, kjer je poučeval razne predmete. Vmes je pomagal v dušnem pastirstvu. Po enoletnem bivanju v Španiji je prišel v zavod v Galbiate pri Leccu, kjer je italijanščino in matematiko poučeval slovenske fante »redovne kandidate«, ki jih je bilo 11. Leta 1953 je moral na Sicilijo (v Palermo in Catanijo), kjer je ostal do leta 1968. Tedaj je prišel v Marijanišče na Opčinah, kjer je zopet skrbel za slovenske kandidate (9 po številu). Tu je ostal do leta 1971. Med tem časom je pomagal v dušnem pastirstvu (Opčine, Ricmanje, Domjo, Kolonkovec).

Leta 1971 sta se s sobratom p. Antonom Surino preselila v Slovenijo in tam so bile njegove postojanke: Nova Štifta, Gornji grad in Bočna, kjer je bil 17 let žup. upravitelj. Od leta 1988 pa je za pomočnika v Kamnici pri Mariboru.

Na Siciliji, kjer je pomagal v dušnem pastirstvu in duhovnem vodstvu, je prebil 15 let, v Sloveniji pa 22 let.

Patru Mirku ob zlati maši iskreno čestitamo, Bogu se zahvaljujemo za vse dobro, ki ga je storil, in mu želimo, da bi ga Bog še nadalje podpiral in krepil.

Dragi Mirko, Bog Te živi!

Lojze Škerl

Dr. Jakob Kandut osemdesetletnik

Danes praznuje 80. obletnico svojega rojstva dr. Jakob Kandut, pravnik in šolnik, doma iz Ukev v Kanalski dolini, ki pa zdaj živi v Trstu kot upokojen profesor. Prihaja iz domače kmečke družine, a je izgubil očeta že v prvi svetovni vojni. Na pobudo domačega župnika je po osnovni šoli šel študirat v Gorico, dokončal klasično gimnazijo v Gorici in Tolminu, maturo v Vidmu, nato pa se vpisal na univerzo v Padovi. Vpisal se je na fakulteto za pri-

rodopis in kemijo, ker so ga ti študiji zelo zanimali, a nato se je prepisal na pravo, predvsem zaradi prepričanja, da bo svojemu domačemu kraju in svojemu ljudstvu največ koristil, če se bo posvetil reševanju njegovih pravnih in gospodarskih vprašanj in obrambi narodnih pravic.

Vsa študijska leta je ostal v tesnem stiku z domačimi ljudmi in utrjeval njih narodno zavest o pripadnosti slovenskemu narodu. Po doktoratu je ostal doma in opravljal raznovrstna dela, da si je počasi kupil nekaj zemlje ter si postavil hišo, v kateri sta živela z materjo.

Kljub svoji visoki izobrazbi je ostal trdno navezan na domače kraje, na svoje lepe planine, na domače ljudi in njihove skrbi in težave. S svojim odličnim znanjem jezikov (slovenščine, nemščine, italijanščine in furlanščine), poleg domačega narječja, je mnogo in večkrat odločilno pomagal ljudem s prošnjami, nasveti in nastopi pri raznih krajevnih uradih in oblasteh, a tudi v Avstriji in Jugoslaviji. Mnogo je prevajal in njegovi prevodi so bili tudi uradno polnopravno priznani. Mnogo je pomagal tudi na gospodarskem področju in pri organizaciji »soseske«. Med njegove največje zasluge pa spada njegovo stalno in vztrajno prizadevanje za ugodno rešitev težavnega problema za ohranitev starih »servitutnih pravic«, ki jih italijanska država ni hotela priznati, a so za domače prebivalstvo življenjske važnosti.

Na kulturnem in narodno vzgojnem področju je bila zelo koristna pomoč, ki jo je nudil organiziranju poletnih počitniških kolonij za slovenske šolarje in dijake iz Gorice in Trsta.

Po poroki, leta 1958, se je odločil za bolj stalno službo in sprejel poučevanje nemščine na srednji šoli v Trbižu.

Po materini smrti pa se je leta 1971 preselil k družini v Trst in poučeval nemščino na slovenskih srednjih šolah pri Sv. Ivanu in na Katinari, do upokojitve leta 1976.

Še vedno pa je tesno navezan na svoje domače kraje in nadvse koristne in pomembne so njegove raziskave in informacije o zgodovinskih in zemljepisnih, etnografskih in socialnih, kulturnih in jezikovnih razmerah in značilnostih Kanalske doline.

O tem je imel tudi nekaj predavanj na našem radiu.

Ob praznovanju njegovega visokega življenjskega jubileja mu prijatelji in znanci iskreno čestitajo in voščijo še na mnoga zdrava, srečna in vesela leta v družbi svojih dragih!

DAROVI

Ob 10. obletnici smrti dragega očeta Ivana Vatta darujeta Rožica in Rosana 30.000 lir za Marijin dom pri Sv. Ivanu in 30.000 lir za cerkveni pevski zbor.

Ob 7. obletnici smrti Hilarija Požara Darko, Zinka in Marta 100.000 lir za Marijin dom.

Jolanda Devetak (Štefanatva) namesto cvetja na grob Ljubke Šorli-Bratuž daruje za vrhovsko cerkev 25.000 in za sirtišče 25.000 lir (skupaj 50.000 lir).

Za cerkev Sv. Ivana v Gorici: Edda Falzari v spomin na Ljubko Šorli 100.000 lir.

Za Slovenik v Rimu: v počastitev spomina Ivanke Budin por. Gruden darujeta Nadja in Edi Košuta 50.000 lir.

Za cerkev na Vrhu: Marija z Vrha za novi tabernakelj 50.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Marija Škerlavaj-Kumar 50 avstralskih dolarjev.

Za Sv. Goro: Ana in Giordano Debeljuh ob 1. obletnici smrti sina Borisa 50.000 lir.

Radio Trst A

Spored od 11. do 17. julija 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Sara, mala princeska« - II. del. 11.00 Vladimir Jurc-Boris Kopal: »Lahko noč, gospod...« 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Mala scena: »Ob srebrni reki«. 15.30 Z naših prireditev. 17.00 Carlo Goldoni: »Grobļjani«.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 9.15 Otroški knjižni sejem. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Lev Nikola-jevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Po južnoameriških vrhovih. 12.40 Slovenski zbori. Akademski pevski zbor Boris Kraigher iz Maribora vodi Stane Jurgec. 13.30 Znaš ta zadnjo? 13.45 Poletne melodije. 14.10 Filmi na ekranih. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Rahmaninova. 18.00 Moji prijatelji za boljši svet.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica. 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Fokus. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Na počitnice. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Vladimir Jurc-Boris Kopal: »Lako noč, gospod...«.

Sreda: 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 9.15 Dermoflash. 10.10 Koncert v gledališču Miela v Trstu. 11.15 Potpuri. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Primorske mavrice. 12.40 Slovenski okteti. Oktet Gallus iz Ljubljane; umetniški vodja Milivoj Šurbek. 13.20 Orkestralna glasba. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 14.10 Bardo 1992. 15.00 Poletni mozaik.

Četrtek: 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 8.40 Slovenska lahka glasba. 9.15 Muzeji v naši deželi. 10.10 Koncert v repentabrski cerkvi. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Vojna je obrt, kruta in egoistična. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Filmska srečanja. 15.00 Poletni mozaik.

Petek: 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Lev Nikola-jevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Razglednice iz Srednje Amerike. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Zborovska glasba iz našega arhiva. Moški zbor Mirko Filej iz Gorice vodi Zdravko Klanjšček. 13.20 Števerjan '93. 13.40 Potpuri. 14.10 Na počitnice. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.15 Otroški kotiček. Zlata Jurin: »Dedek, izmisli si pravljico!« 9.35 Poletne melodije. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Za črte, za bogove nad oblaki. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Z naših prireditev. 15.30 Živeti zdravo. 16.00 Bile so stezice...

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriskega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na gorškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga - Cooperativa:

Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorica - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Letna naročnina: Italija 50.000

inozemstvo 70.000

zračna pošta 95.000

Ogledi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA